

מסכת סוכה פרק ג

ג,א לולב הגזול והיבש, פסול. של אשרה ושל עיר הנדחת, פסול. נקטם ראשו, נפרצו עליו--פסול; נפרדו עליו, כשר. רבי יהודה אומר, יאגדנו מלמעלן. וציני הר הברזל, כשרות. וכל לולב שיש בו שלושה טפחים, כדי לנענע בו--כשר.

ג,ב הדס הגזול והיבש, פסול. של אשרה ושל עיר הנדחת, פסול. נקטם ראשו, נפרצו עליו, או שהיו ענביו מרובות מעליו--פסול; ואם מיעטן, כשר. ואין ממעטין ביום טוב.

ג,ג ערבה גזולה ויבשה, פסולה. של אשרה ושל עיר הנדחת, פסולה. נקטם ראשה, נפרצו עליה, והצפצפת--פסולה. כמושה, או שנשרו מקצת עליה, ושל בעל--כשרה.

ג,ד רבי ישמעאל אומר, שלושה הדסים ושתי ערבות ולולב אחד ואתרוג אחד--אפילו שניים קטומין, ואחד שאינו קטום; רבי טרפון אומר, אפילו שלושתן קטומין. רבי עקיבה אומר, כשם שלולב אחד ואתרוג אחד, כך הדס אחד וערבה אחת.

ג,ה אתרוג הגזול והיבש, פסול. של אשרה ושל עיר הנדחת, פסול. של ערלה, פסול. של תרומה טמאה, פסול. ושל טהורה, לא ייטול; ואם נטל, כשר. של דמאי--בית שמאי פוסלין, ובית הלל מכשירין. של מעשר שני בירושלים, לא ייטול; ואם נטל, כשר.

ג,ו עלת חזזית על רובו, ניטלה פטומתו, ניקב, נקלף, נסדק, חסר כל שהוא--פסול; עלת חזזית על מיעוטו, ניטל עוקצו, ניקב ולא חסר כל שהוא--כשר. אתרוג הכושי, פסול. הירוק ככרתן--רבי מאיר מכשיר, ורבי יהודה פוסל.

ג,ז שיעור אתרוג קטן--רבי מאיר אומר, כאגוז; רבי יהודה אומר, כביצה. והגדול--כדי שיאחז שניים בידו אחת, דברי רבי יהודה; רבי יוסי אומר, אפילו בשתי ידיו.

ג,ח אין אוגדין את הלולב אלא במינו, דברי רבי יהודה; רבי מאיר אומר, אפילו במשיחה. אמר רבי מאיר, מעשה באנשי ירושלים, שהיו אוגדין את לולביהן בגימונות של זהב. [ט] ובאיכן היו מנענעין: ב"הודו לה" (תהילים קיח,א); תהילים קיח,כט) תחילה וסוף, וב"אנא ה', הושיעה נא" (תהילים קיח,כה), כדברי בית הלל; בית שמאי אומרים, אף ב"אנא ה', הצליחה נא" (שם). אמר רבי עקיבה, צופה הייתי ברבן גמליאל וברבי יהושוע, שכל העם מטרפין את לולביהם, והם לא ניענעו אלא ב"אנא ה', הושיעה נא" בלבד. מי שבא בדרך, ולא היה בידו לולב--כשייכנס לביתו, ייטול על שולחנו. ואם לא נטל בשחרית--ייטול בין הערבים, שכל היום כשר ללולב. [י] מי שהיה עבד או אישה או קטן מקריין אותו, עונה אחריהם מה שהם אומרים; ותהי לו מארה. ואם היה גדול מקרא אותו, עונה אחריו הללו יה.

ג,ט [יא] מקום שנהגו לכפול, יכפול; לפשוט, יפשוט. לברך אחריו, יברך. הכול כמנהג המדינה. הלוקח לולב מחברו בשביעית--נותן לו אתרוג מתנה, שאינו רשאי ליקחו בשביעית.

ג,י [יב] בראשונה היה לולב ניטל במקדש שבעה, ובמדינה יום אחד. משחרב בית המקדש, התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה, זכר למקדש; ושיהא יום הנף, כולו אסור.

ג,יא [יג] יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת, כל העם מוליכין את לולביהן לבית הכנסת; וכל אחד ואחד מכיר את שלו, ונוטל--מפני שאמרו, אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של חג, בלולבו של חברו. ובשאר כל ימות החג, יוצא אדם ידי חובתו, בלולבו של חברו.

ג,יב [יד] רבי יוסי אומר, יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת--שכח והוציא את הלולב לרשות הרבים--פטור, מפני שהוציאו ברשות. [טו] מקבלת אישה מיד בנה ומיד בעלה, ומחזרת למים בשבת. רבי יהודה אומר, בשבת

מחזירין, וביום טוב מוסיפין, ובמועד מחליפין. וכל קטן שיש בו דעת לנענע, חייב בלולב.

מסכת דמאי פרק ב

ב,א ואלו דברים מתעשרין דמאי בכל מקום--הדבילה, והתמרים, והחרובין, והאורז, והכמון. האורז שבחוצה לארץ-- כל המשתמש ממנו, פטור.

ב,ב המקבל עליו להיות נאמן--מעשר את שהוא אוכל, ואת שהוא מוכר, ואת שהוא לוקח, ואינו מתארח אצל עם הארץ. רבי יהודה אומר, המתארח אצל עם הארץ, נאמן; אמרו לו, על עצמו אינו נאמן, כיצד יהא נאמן על של אחרים.

ב,ג המקבל עליו להיות חבר--אינו מוכר לעם הארץ לח ויבש, ואינו לוקח ממנו לח, ואינו מתארח אצל עם הארץ, ולא מארחו אצלו בכסותו. רבי יהודה אומר, אף לא יגדל בהמה דקה, ולא יהא פרוץ בנדירים ובשחוק, ולא יהא מיטמא למתים, ומשמש בבית המדרש; אמרו לו, לא באו אלו לכלל.

ב,ד הנחתומין, לא חייבו אותם חכמים להפריש אלא כדי תרומת מעשר וחלה. החנוונים, אינן רשאים למכור את הדמאי. כל המשפיעין במידה גסה, רשאים למכור את הדמאי; ואלו הן המשפיעין במידה גסה, כגון הסיטונות ומוכרי תבואה.

ב,ה רבי מאיר אומר, את שדרכו לימדד בגסה, ומדדו בדקה--טפלה דקה לגסה. ואיזו היא מידה גסה: ביבש, שלושת קבין; ובלח, דינר. רבי יוסי אומר, סלי תאנים וסלי ענבים וקופות של ירק--כל זמן שהוא מוכרן אכסרה, פטור.

מסכת שבת פרק א

א,א יציאות השבת--שתיים שהן ארבע בפנים, ושתיים שהן ארבע בחוץ. כיצד: העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים--פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית, או שנטל מתוכה והוציא--העני חייב, ובעל הבית פטור; פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני, או שנטל מתוכה והכניס--בעל הבית חייב, והעני פטור. פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה, או שנתן לתוכה והוציא--שניהם פטורין; פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה, או שנתן לתוכה והכניס--שניהם פטורין.

א,ב לא יישב אדם לפני הספר סמוך למנחה, עד שיתפלל; ולא ייכנס לא למרחץ, ולא לבורסקי, ולא לאכול, ולא לדון. ואם התחילו, אין מפסיקין; מפסיקין לקרית שמע, ואין מפסיקין לתפילה.

א,ג לא ייצא החייט במחטו סמוך לחשיכה, שמא ישכח וייצא; ולא הבלר בקולמוסו. ולא יפלה את כליו ולא יקרא, לאור הנר. באמת, החזן רואה מהיכן התינוקות קורין; אבל הוא לא יקרא. כיוצא בו, לא יאכל הזב עם הזבה, מפני הרגל עבירה. [ד] אלו מהלכות שאמרו בעליית חנניה בן חזקיה בן גרון, כשעלו לבקרו. נמנו ורבו בית שמאי על בית הלל; שמונה עשר דבר גזרו, בו ביום.

א,ד [ה] בית שמאי אומרין, אין שורין דיו סמנין וכרשינין, אלא כדי שיישורו מבעוד יום; ובית הלל מתירין.

א,ה [ו] בית שמאי אומרין, אין נותנין אונין של פשתן בתוך התנור, אלא כדי שיהבילו, ולא את הצמר ליורה, אלא כדי שיקלוט את העין; ובית הלל מתירין.

א,ו בית שמאי אומרין, אין פורסין מצודות חיה ועופות ודגים, אלא כדי שיצודו מבעוד יום; ובית הלל מתירין.

אז בית שמאי אומרין, אין מוכרין לנוכרי ולא טוענין עימו ולא מגביהין עליו, אלא כדי שיגיע למקום קרוב; ובית הלל מתירין.

אח בית שמאי אומרין, אין נותנין עורות לעבדן ולא כלים לכובס נוכרי, אלא כדי שייעשו מבעוד יום; ובבבלין בית הלל מתירין עם השמש.

אט אמר רבן שמעון בן גמליאל, נוהגין היו בית אבא שנותנין כלי לבן שלהם לכובס נוכרי, שלושת ימים קודם לשבת. ושווין אלו ואלו, שטוענין בקורת בית הבד, ובעיגולי הגת.

אי אין צולין בשר ובצל וביצה, אלא כדי שייצולו. אין נותנין את הפת בתנור עם חשיכה, ולא חררה על גבי הגחלים, אלא כדי שיקרמו פניה; רבי אליעזר אומר, כדי שיקרום התחתון שלה.

איא משלשלין את הפסח לתנור עם חשיכה. ומחזיזין את האור במדורת בית המוקד; ובבבלין, כדי שייצת האור ברובן. רבי יהודה אומר, אף בפחמין כל שהוא.